

□ **Yeni əsrin əvvəllərindən üzübəri böyük inkişaf yolu keçən doğma Azərbaycanımız dünya miqyasında güclü nüfuzə malik bir ölkə kimi tanınıb. Əldə edilmiş uğurlar təsdiqləyir ki, əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş siyasəti və iqtisadi kursu Prezident İlham Əliyev uğurlu davam etdirir. Ölkə rəhbərinin çoxşaxəli uğurlu fəaliyyətində regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramları xüsusilə mühüm önəm daşıyır. Məhz bu möhtəşəm quruculuq proqramlarının sayəsində ölkəmizin bütün bölgələrində yüksək tərəqqiyə nail olunub və əhalinin həyat şəraiti daha da yaxşılaşıb.**

Ölkəmizin ümumi inkişafında yaş 70-i haqlayan, lakin gənclik tərəvətini itirməyən Sumqayıt şəhərinin rolu dənizləndir. Çünki hələ sovet dönəmində Azərbaycanın əsas sənaye mərkəzi statusuna sahib olan Sumqayıt indi də bu şərəfli adı layiqincə doğruldur. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi ilə digər sahələrdə olduğu kimi, Sumqayıt sənayesi də özünün yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoydu. Ümummilli liderin bu şəhərə bağlı qarşısı qoyulmuş vəzifə belə idi ki, Sumqayıt yenidən ənənəvi sənaye kompleksini kimi bərpa edilən, şəhərdə yerli kadrlar potensialına söykənəcək müasir müəssisələr açılınsın. Ən vacibi isə Sumqayıtda insanların rahat yaşamaqları üçün müvafiq şərait yaradılsın. Bu yönərdə ardıcıl tədbirlər görüldü, şəhərin həyatı keyfi canlandı.

Son 14 ildə Prezident İlham Əliyevin uğurlu daxili siyasətinin nəticəsində Sumqayıt yüksək məqsədə doğru qətiyyətli irəliləyərək möhtəşəm nailiyyətlər əldə etdi. Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair birinci və ikinci Dövlət proqramlarının uğurlu icrası, habelə üçüncü dövlət proqramı çərçivəsində qarşısı qoyulan vəzifələrin reallaşdırılması Sumqayıtı da dinamik inkişaf yoluna çıxartdı. Ölkənin makroiqtisadi göstəricilərində bu şəhərin xüsusi çəkisi yüksəldi, sahibkarlığın inkişafı daha da sürətləndi, istehsal və emal müəssisələrinin fəaliyyətinin bərpası və genişləndirilməsi, iqtisadi və sosial-mədəni infrastruktur obyektlərinin yenidən qurulması istiqamətində uğurlu nəticələr qazanıldı. Artıq Sumqayıtda şəhər həyatına dair zəruri atributlar yerli artıb, 200-dən çox sənaye yönümlü modern müəssisə fəaliyyət göstərir.

Əsas məqam ondan ibarətdir ki,

vaxtilə xəyal kimi görünən layihələr bu gün məhz Prezident İlham Əliyevin aydın və konkret fəaliyyət prioritetləri sayəsində əzmlə həyata keçirilir. Artıq 15 rezidenti və 5700 nəfər işçisi olan Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında hazırda ixtisaslı kadrların hazırlanması üçün müasir tipli peşə tədris mərkəzi, 5 rezident tərəfindən müxtəlif məhsullar, o cümlədən polipropilen, yüksək sıxlıqlı polietilen tikinti materialları üçün qatqı, ferroarintilər, yüksək təzyiçə davamlı birləşdiricilər və kənd təsərrüfatında ziyanvericilərə qarşı pedisidlər istehsal ediləcək müəssisələrin tikintisi davam etdirilir. 4 rezidenti isə yeni istehsal sahələrinin yaradılması üçün layihələndirmə işlərinə başlamışdır. "Baku Steel Company" və İtaliyanın "Danieli" şirkətləri arasında dəyəri 1,2 milyard avro olan müqaviləyə əsasən "Azorbu" ASC-nin ərazisində tikiləcək 5 müəssisədən ibarət metallurgiya kompleksinin təməlinin qoyulmasına hazırlıq işləri aparılır. Yuxarıda qeyd olunan müəssisələrin tikintisinə təqribən 2,3 milyard ABŞ dolları həcmində investisiya qoyulacaq. Burada 2 mindən çox yeni iş yerinin açılması nəzərdə tutulur. İstehsal olunacaq məhsullar bu gün respublikamıza bütünlüklə xaricdən idxal olunur. Yaxın gələcəkdə ixrac məhsullarının istehsalı, yeni istehsal sahələrinin yaradılması və ölkənin qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində Sumqayıtın xüsusi rolu və çəkisi olacaq. Sənaye parkında istehsal olunacaq məhsulların daxili bazarnı tələbatını ödəməklə yanaşı, "Made in Azerbaijan" brendi ilə xarici bazarlara da ixrac ediləcək.

Son illərdə Sumqayıt əsaslı tikinti və quruculuq meydanına çevrilib. İdarəetmə sahəsində böyük təcrübəsi olan Zakir Fərcəyev şəhər rəhbərliyinə təyinatından ötən qısa müddət ərzində burada bütün sahələrdə böyük canlanma yaranıb. Sumqayıtın yeni, ümumi inkişaf konsepsiyası həyata keçirilib. Bütün abadlıq-quruculuq işləri şəhərin Baş Planı və gələcək perspektivi nəzərə alınmaqla aparılır.

Xüsusi qeyd edilməlidir ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığı və qayğısı sayəsində şəhərdə 2015-ci ilin

Sumqayıt bulvarı şəhərin gözəllik pasportudur. Sahil şəhərində əvvəllər bulvarın olmaması sakinləri daim narahat edirdi. Zakir Fərcəyev şəhər icra hakimiyyətinin başçısı təyin olunmasından sonra həyata keçirilən kompleks abadlıq və quruculuq işlərinin bir istiqaməti də məhz sahil zolağında bulvarın salınması oldu. Nəhayət, bu arzu da gerçəkləşdi. Möhtəşəm layihə əsasında Xəzərin sahilində uzunluğu 4,2 kilometr, sahəsi 106 hektar olan, əhalinin

Həmin gün öncə ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edən dövlət başçısı Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında görülən işlərlə tanış oldu. Prezident İlham Əliyev parkın ərazisində "AzerFloat" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin termoforma-siya metodu ilə şüşə istehsal zavodunun və "Azarxalca" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yunəyri-ci-boyaq fabrikinin təməlinin qoyulmasında, "Aqrokimya Azərbaycan" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin pestisidilə

Üçmərtəbəli binanın foyesində Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradıcısı, ulu öndər Heydər Əliyevin büstü qoyulub, Heydər Əliyev guşəsi yaradılıb. Binada geniş iclas zalı, inzibati otaqlar, həmçinin deputat otağı var. Burada iqtidar partiyası şəhər təşkilatının funksiyalarının icrası ilə yanaşı, Sumqayıtın həyatında baş verən əlamətdar günlərlə bağlı tədbirlər keçiriləcək. Binada

təəssüratların yaşandığı dekabr səfərindən sonra isə 40 nəfər orden və medallara, fəxri adlara, Prezidentin Fəxri diplomlarına layiq görülüb. Onlardan biri – Sumqayıtın ağsaqqal səiri Əşrəf Şafiyev (Veysalli) bu barədə qürur hissləri danışdı: – Demək olar ki, mənim bütün həyatım Sumqayıtla bağlıdır. Şəhərimizin sürətli inkişafı, gündən-günlərlə gələcəyə onu gənclik

yıb, 1 nəfərin imtihan nəticəsi isə 700 bal olub. Orta nəticə respublika üzrə ən yüksək göstəricidir.

Sumqayıtın ali təhsilli sakinlərinin hər beş nəfərindən biri diplomunu məhz doğma şəhərdə alıb. Söhbət Sumqayıt Dövlət Universitetinin məzmunlarından gedir. Dekabr ayında SDU-nun 55 illik yubileyi təntənə ilə qeyd edilib. Tədbirə çoxlu xarici qonaq da gəlmişdi. Universite-

Sumqayıt dinamik inkişaf yolunda

sonu-2016-cı ilin əvvəllərindən abadlıq-quruculuq, yaşllaşdırma sahəsində irəliləyən uğurları layihələrin icrasına başlanılıb və qısa müddətdə uğurla başa çatdırılmışdır. Bunlardan biri - şəhərin əsas giriş yolu olan Sülh küçəsi bütünlüklə hər iki tərəfə genişləndirilərək 90 min kvadratmetrə çatdırılmışdır. Sumqayıtın ikinci giriş yolu olan Sahil küçəsi də 7,5 kilometr uzunluğunda yenidən qurulmuş, yolun eni 13 metrə çatdırılmışdır. Bu küçənin Corat qəsəbəsindən keçən hissəsində sakinlərin istirahəti üçün park salınmış, uşaqlar üçün əyləncə qurğuları qoyulmuşdur.

Bir ildən çoxdur ki, Sumqayıt Dövlət Dram Teatrı əsaslı təmirdən sonra müasir avadanlıqla təchiz edilərək istifadəyə verilmiş, 500 yerlik tamaşa, 100 yerlik akt zalı, iş otaqları, işıqlandırma sistemi müasir üslubda yenidən qurulmuş, binanın qarşısındakı meydana 15 min kvadratmetr qranit daş döşəmiş, burada iki fəvvarə və böyük bir monitor quraşdırılmışdır.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan parkın ərazisi 8 hektardan 10 hektara qədər genişləndirilmiş və başdan-başaya yenilənmişdir. Burada geniş həcmdə abadlıq işləri aparılmış, rəngli fəvvarələr kompleksi və Bayraq meydanı tikilmiş, uşaqlar üçün

istirahəti üçün bütün şərait yaradılan, müasir tələblərə cavab verən park-bulvar kompleksi salınıb. Bulvarın 55 hektar sahəsində yaşillıq zolağı, 160 mindən çox ağac və dekorativ kol, 2 milyon ədəd gül əkilib, müasir avtomat suvarma sistemi qurulub. Buradakı müxtəlif heykəllər, heyvan fiqurları əsl park atributları kimi diqqət çəkir. Park-bulvarda idman zalları, uşaqlar üçün seksiyası, yay estradası da var. Prezident İlham Əliyev 2016-cı il sentyabrın 27-də şəhərə səfəri zamanı bir sıra obyektlər sırasındakı bu kompleksin də açılışını etmiş və burada yaradılanları möcüzə adlandırmışdır.

İndi Sumqayıtın gözəllikləri beynəlxalq müstəvidə sərgilənir, -desək, ifrata varmış olarıq. Ötən ilin iyul ayında İspaniyanın paytaxtı Madriddə keçirilən "Global Trade Leaders Club" un XXIV Beynəlxalq üstünlük və liderlik forumunda Sumqayıtın yeni salınmış bulvarı "International Award for Excellence & Leadership" mükafatına layiq görülüb. Xatırladaq ki, "Global Trade Leaders Club" dünya biznesini aradan üç ən böyük beynəlxalq təsisatdan biridir. Oktyabrın 16-da Parisdəki "Meridien Etoile" otelində İspaniyanın hökumət nümayəndələrinin, müxtəlif ölkələrin səfirlik və konsulluq əməkdaşlarının, dünyada tanınmış biznes strukturları rəhbərlərinin, ümumiyyətlə 5 qitədən 150 nümayəndənin qatıldığı təqdimmə mərasimində cəmi 8 ayda yaradılan və şəhər sakinlərinin ən sevimli istirahət məkanına çevrilən Sumqayıt bulvarının monitorunda əks olunan möhtəşəm görüntüləri tədbir iştirakçılarına doğrudan-doğruya heyvətləndirib. Sumqayıt şəhəri, xüsusilə də bulvarı barədə ətraflı məlumat verilib. Qeyd edilib ki, Sumqayıt son illər müasir layihələr əsasında yenidən qurulur və regionun gözəl turizm məkanlarından birinə çevrilməkdədir. Sumqayıt Bulvarının dünyanın diqqət mərkəzinə düşməsi

zavodunun birinci mərhələsinin və "STDC" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin layihəsi olan məmulatların emalı, qeydə alınması və ötürülməsi mərkəzinin açılışında iştirak etdi.

Kimya Sənaye Parkında şəhər ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşən Prezident İlham Əliyev şəhərin inkişafına bundan sonra da dəstək verəcəyini bəyan etdi: "Sumqayıt bu gün Cənubi Qafqazda Bakıdan sonra ikinci böyük sənaye şəhəridir. Burada yaradılan sənaye müəssisələri ən yüksək standartlara cavab verir. Bu, yeni iş yerlərinin yaradılması deməkdir. Mənə verilən

məlumatla görə, hazırda Kimya Sənaye Parkında 8 mindən çox insan işləyir – ham tikintidə, ham da müəssisələrin idarə olunmasında. Gələcəkdə bu rəqəm daha da artacaq. Deməli, Sumqayıtda işsizliklə bağlı bütün məsələlər öz həllini tapacaq. Biz gələcəkdə də Sumqayıtın hərtərəfli inkişafı üçün də dəstəyimizi verəcəyik".

Sumqayıtda həyata keçirilən abadlıq və quruculuq işləri şərafli dövlətçilik tariximizin təbliği, gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda formalaşması kimi məsələləri də əhatə edir. Prezident İlham Əliyevin açılışında iştirak etdiyi Bayraq muzeyi də bu istiqamətdə reallaşan mühüm layihələrdən biridir. Dənizkənarı park-bulvarın ərazisində yerləşən muzeyin binasının inşasına 2017-ci ilin fevralında başlanılıb və sentyabr ayında tikinti işləri yekunlaşdı. Muzeydə xalqımızın şərəf və qəhrəmanlıq tarixi öz əksini tapıb. Burada Azərbaycanın xanlıqlar dövrünün xəritəsi, bayraqları, orta əsrlərə aid döyüşçüləri əks etdirən manekenlər nümayiş olunur. Muzeyin eksponatları arasında XIX

müxtəlif xidmət otaqları da fəaliyyət göstərəcək.

Azərbaycan rəhbəri Sumqayıtın "Kimyaçı" Mədəniyyət Sarayında əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə də tanış oldu. 2013-cü ildən başlanan yenidənqurma işləri ötən ilin sentyabr ayında tam başa çatdırılıb. Möhtəşəm saray yüksək keyfiyyət və müasir dizayn əsasında təzələnilib. Buradakı 750 tamaşaçı yerli olan konsert zalı yüksək səviyyədə qurulub. Zəlin yenidən qurulması zamanı müasir akustik sistemlərdən istifadə olunub. Həmçinin binada grim, rejissor və qonaq otaqları yaradılıb. Sahəsi 270 kvadratmetr olan rəqs zalı, kafe və dərək otaqları da mədəniyyətsəvərlərin ixtiyarına verilib.

Sumqayıtın 9-cu mikrorayonunda yerləşən Lüdviqshafen parkı da müasir səviyyədə yenidən qurulub. Bu istirahət məkanı Sumqayıt şəhəri ilə qardaşlaşmış Almaniyannın Lüdviqshafen şəhərinin şərəfinə salınıb. Əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə tanış olan Prezident İlham Əliyev görüşlərdən razılığını ifadə etdi.

"Baku Steel Company" MMC-nin buruyayma zavodu da Sumqayıtın sənaye müəssisələrindəndir. 2016-cı ilin oktyabr ayında "Baku Steel Company" MMC-nin oksigen zavodunun açılış zamanı Prezident İlham Əliyev Sumqayıt buruyayma zavodunun əsaslı şəkildə yenidən qurulması və fəaliyyətə başlaması barədə tapşırıqlar vermişdi. Həmin tapşırıqlar əsasında zavod qısa müddət ərzində yenidən quruldu və fəaliyyətə başlaması üçün tam hazır vəziyyətə gətirildi. Sumqayıta bu səfəri zamanı isə dövlət başçısı zavodu işə saldı.

Gənclik şəhərinə xarici ölkələrin təmsilçilərinin marağı böyükdür. Ötən il ayrı-ayrı ölkələrdən nümayəndə heyətləri Sumqayıta işgüzar səfərlərə gəliblər. Bundan başqa, il ərzində Almaniyanın,İsveçrənin, Hindistanın, Koreyanın və Çin ölkələrindəki səfərləri da Sumqayıtda olublar.

Qeyd edək ki, Sumqayıtda yaradıcı zəhmətləri ilə fərqlənən, şəhərin inkişafına töhfələr verən hər kəsin xidməti lazımcı qəymətləndirilir. Prezident İlham Əliyevin 2016-cı ildə Sumqayıta səfərindən sonra 59 nəfər, dövlət başçısının halə də xoş

taxtından düşməyə qoymur. Möhtəşəm Prezidentimizin Sumqayıta səfəri zamanı açılışını etdiyi mədəni-sosial obyektlərdən biri də Lüdviqshafen parkı idi. Xatırlayırıq ki, bir zaman nümayəndə heyəti tərkibində mən də qardaş Lüdviqshafen şəhərinə yollanırdım. Sumqayıt "Qardaşlaşmış şəhərlər" hərəkətinə ölkəmizdə ilk və fəal qoşulan şəhərlərdən biridir. Bu gün dünyanın 10 ölkəsindən 12 şəhəri ilə dostluq əlaqələri olan Sumqayıtın Lüdviqshafenlə düz 40 il əvvəl yaranan dostluq münasibətlərinin təməli ümummilli lider Heydər Əliyevin

tin rektoru, "Şəhrat" ordenli professor Elxan Hüseynov ali təhsil ocağının tarixindən, keçdiyi uğur yoldan söz açdı. İcra hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərcəyev çıxışında şəhərin yeganə ali təhsil müəssisəsinin yubileyi münasibətilə professor-müəllim heyətini təbrik edərək bildirdi ki, hazırda Sumqayıt özünün yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır. Burada yüzlərlə müasir sənaye müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Geniş profilli Sumqayıt Dövlət Universiteti həm də müasir dünya standartlarının tələblərinə uyğun texnologiya ilə işləyən bu müəssisələr üçün ixtisaslı kadrlar hazırlayır. SDU artıq ölkənin və regionun nüfuzlu elmi-tədris mərkəzinə çevrilib.

Dünyanı bürüyən iqtisadi böhrana baxmayaraq, Azərbaycanda sosial yönümlü layihələr davamlı şəkildə icra olunur, şəhər və rayonların inkişafına diqqət əzmləndirilir. Elə dövlət başçısının Sumqayıta səfərindən iki gün sonra – dekabrın 17-də imzaladığı sərəncamla şəhərdə çoxmənzillili binaların lift təsərrüfatının maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi və abadlıq-quruculuq işlərinin davam etdirilməsi üçün podratçı təşkilatlara

Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə qoyulub. Bu yaxınlarda alman dostlarımız da Sumqayıta qonaq gəlmişdilər. Şəhərimizin gözəlliklərinə heyranlıqla binaların istismarı yaradısı 105 liftinin yeniləri ilə əvəz edilməsi üçün 3,7 milyon manat, abadlıq-quruculuq işlərinin davam etdirilməsi üçün 3,3 milyon manat ayrılıb. Onu da deyək ki, uğurlu iqtisadi siyasət nəticəsində keçirən və məcburi köçkünlər də dövlət tərəfindən hərtərəfli qayğı ilə əhatə olunublar. Sumqayıtda onlayn mənzil-mişqət problemlərinin həlli məqsədilə müvafiq işlər həyata keçirilib. Artıq məcburi köçkünlər üçün şəhərin 12-ci mikrorayonunda 936 mənzildən ibarət yaşayış binaları tikilib.

Bütün bunlar onu göstərir ki, dövlət qayğısı Sumqayıtın yeni inkişaf mərhələsinə əsas zəminidir. Şəhər ictimaiyyəti cənab Prezidentin diqqətinə daha məsuliyyətlə və fədakar zəhmətlə ilə cavab vermək əzmindədir.

Gələn il Sumqayıtın 70 yaş qeyd ediləcək. Bu tarix üçün qısa zaman kəsiyidir. Amma buna baxmayaraq, Sumqayıtın əldə etdiyi uğurların miqyası genişdir. Ötən hər il xarici ölkələrin sığınacaqına daha da cazibədar, gözəl edib. Bu baxımdan son üç il şəhərin tarixində əsl intibah dövrü adlandırmaq olar. İnanırıq ki, inkişaf hədəfləri daha işıqlı sabaha, daha nurlu gələcəyə hesablanmış Sumqayıt özünün şanlı yubileyini də yeni-yeni təhfələrlə qarşılayacaq.

Əli NƏCƏFXANLI, "Xalq qəzeti"nin bölgə müxbiri